

Òmnium Cultural lliura el 51è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a la poeta Marta Pessarrodona

written by Redacció Unilateral | 3 de juny de 2019

Marta Pessarrodona ha rebut el guardó del 51è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes en un acte aquest dilluns al vespre al Palau de la Música. Per segon any consecutiu, l'acte ha estat marcat per l'absència del president de l'entitat, Jordi Cuixart, en presó preventiva des del 16 d'octubre de 2017, que no ha pogut fer entrega en persona del guardó a la poeta. Les paraules de Jordi Cuixart han obert l'acte del Palau de la Música a través d'una carta escrita des de la presó de Soto del Real que ha llegit en directe l'actriu Mercè Martínez. "L'Estat ens demana de 17 a 25 anys de presó però no han entès res. I no volen escoltar ni les Nacions Unides ni la societat que reclama una sortida dialogada al conflicte polític; que la ciutadania exerceixi lliurement els seus drets i es respecti la voluntat democràtica. No saben que el seu únic enemic és la por, la por d'escoltar", diu Cuixart en l'enèsima crida al diàleg del president d'Òmnium.

En aquesta carta, Cuixart ha subratllat la importància del llegat de Pessarrodona de qui ha dit que "ha enriquit l'imaginari dels Països Catalans i ahora ha apropiat el patrimoni literari universal". En una al·lusió còmplice a la poeta, el president d'Òmnium ha apuntat que "rellegint la poesia, rellegim també el present. I, des del compromís amb la memòria, ens omplim de coratge i esperança en el futur de la humanitat". "Volen que el president d'Òmnium es podreixi a la presó però, avui, la repressió de l'Estat és el millor altaveu per fer-nos sentir arreu", ha afegit encara en clau de judici.

Al seu torn, Marcel Mauri de los Rios, vicepresident d'Òmnium, ha reivindicat la cultura com una eina vital contra la repressió actual. "En temps de judicis injustos, de sentències que volen condemnar el dret a ser lliures", ha dit Mauri, "tibem el fil de la cultura, el millor antídod contra repressors i opressors de temps passats que ara retornen". I és que la cultura, ha insistit el vicepresident de l'entitat, ha estat "teixida per ser pont de diàleg" i ha fet una crida a "dirigir-nos arreu amb la nostra llengua com a antídod a la ignorància". "Vam néixer per salvar els mots i hi seguim sent per salvar els drets", ha afegit. A Marta Pessarrodona, Marcel Mauri ha agraït haver-nos ensenyat que "en català també es poden traspasar les fronteres d'aquest petit país" i per la seva lluita compartida en el feminisme: "per reivindicar una cultura on el sexe no manlevi drets ni imposi privilegis". És en aquest sentit on Mauri ha recordat que Marta Pessarrodona és només la sisena dona en 51 edicions del Premi d'Honor que rep el guardó: "avui no reparam cap injustícia, tan sols la fem visible".

Marta Pessarrodona: entre la modèstia i l'orgull

Marta Pessarrodona i Artigues (Terrassa 1941) ha agraït el guardó en un discurs farcit de noms de dones escriptores que li són referents i sense passar per alt l'anomalia de l'absència de Jordi Cuixart, el president d'Òmnium, empresonat des de fa 20 mesos. "La millor manera que tinc de servir el meu país és maldant per fer molt bé allò que jo faig, escriure", ha dit la poeta al·ludint una de les frases cèlebres de Mercè Rodoreda, amiga de Pessarrodona "i la primera dona a rebre el guardó que avui jo rebo". La poeta ha assegurat que rep el guardó "amb la modèstia que han de provocar els honors" i treu ferro als mèrits de les poetes actuals i futures perquè "ens contempla una tradició tan rica!". Una distinció a tota una trajectòria que Marta Pessarrodona insisteix a recollir amb modèstia però també molt

d'orgull: "bo i sentint l'orgull del que sóc: catalana".

La poeta és la guardonada amb el 51è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes que Òmnium Cultural atorga ininterrompudament des de l'any 1969. És una de les autores més prolífiques en llengua catalana, i una de les intel·lectuals més prestigioses del nostre país a qui pocs gèneres literaris li queden per cultivar.

Poeta, assagista, traductora, narradora, crítica literària, editora i articulista, els primers poemes de l'autora van veure la llum l'any 1968 amb el recull Primers dies de 1968. Com a biògrafa, Pessarrodona ens ha apropat a la figura d'escriptores cabdals de la literatura catalana, com Maria Aurèlia Capmany, Frederica Montseny i Mercè Rodoreda, entre d'altres. Cal posar en valor el diàleg constant i fructífer que ha realitzat entre la poesia i la literatura catalana i les europees, sobretot l'anglosaxona, via Virginia Woolf, de qui ha estat la màxima introductora en la cultura catalana. En el camp de l'assaig, Marta Pessarrodona ha dedicat bona part de la seva mirada literària a l'exili provocat per la Guerra Civil. Fruit de quatre anys d'investigació, Pessarrodona ressegueix els camins de l'exili a França: gener 1939. Amb L'exili violeta el focus passa a les dones que també van haver de marxar en aquesta diàspora republicana de 1939, com Lola Anglada, Teresa Pàmies i Aurora Bertrana, entre d'altres. Pessarrodona és la sisena dona que guanya el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, després de Mercè Rodoreda (1980), Teresa Pàmies (2001), Montserrat Abelló (2008), Maria Antònia Oliver (2016) i Isabel-Clara Simó (2017), i la tercera poeta.

Un acte creat especialment per a una de les autores més prolífiques en llengua catalana

El Palau de la Música catalana ha estat l'escenari d'aquest

homenatge únic a la guardonada amb el Premi d'Honor, un homenatge per on han anat passant una bona representació de les persones i personatges més influents de la vida de Pessarrodona, com el perruquer i artista Lluís Llongueras, i que ha recorregut les ciutats de la vida de la poeta: Londres, París, Nova York i Berlín, entre d'altres. La conducció de l'acte ha anat de càrrec de l'actriu Montse Guallar, la música l'han fet sonar els músics de l'ESMUC -l'Escola Superior de Música de Catalunya- i, també damunt l'escenari, els ballarins d'IT Dansa, la companyia de l'Institut del Teatre.

El guardó del Premi d'Honor té una estructura fixa de ferro basada en les quatre barres i el logotip d'Òmnium al qual s'hi adjunta un còdol d'un indret relacionat amb la persona que en rep. Enguany, el còdol prové de la riba del Tàmesi, al seu pas per Londres, ciutat on Pessarrodona ha viscut en diversos períodes.

El Premi d'Honor de les Lletres Catalanes és un dels màxims reconeixements a la trajectòria d'una persona que, per la seva obra literària o científica escrita en llengua catalana i per la importància i exemplaritat en la seva tasca intel·lectual, hagi contribuït de manera notable i continuada a la vida cultural dels Països Catalans.